

Svenska Canada-Tidningen

SWEDISH CANADIAN FARM- AND HOME- JOURNAL

ARG. (YEAR) 39. LÖSN.

WINNIPEG, MANITOBA, TORSDAGEN DEN 24 DECEMBER 1931

ARSPRENUMERATION \$2.

No. 72.

Hennes hyresgäst.

Av Albert Jean.

— Nej, min fru, även om den är gammal, så har jag likväl inte något intresse för den, förklarade antikvitetshandlaren vänligt.

Fru Villecroze tog sin ram igen och lämnade butiken.

Antikvitetshandlaren skakade på huvudet. Det gick knappast en dag utan att han hade besök av någon av dessa resignerade gamla damer, som på grund av de dåliga tiderna voro nödsakade skilja sig från sina möbler och andra saker.

Då fru Villecroze åter stod ute på gatan, voro hennes ben tunga av modlöshet. Hon måste sätta sig på en bänk.

Vad skulle hon göra? Något måste hon ju ha att äta. Och den lilla pensionen räckte blott till hyran.

Hennes tillvaro hade efter hand blivit ett matematiskt problem, men hur hon än inskränkte sina utgifter kunde hon ej få det att gå ihop.

— Det blir ingen annan utväg — jag måste hyra ut rummet.

Hon hade ej kunnat uthärda tanken att en främling skulle ha hennes pojkes rum, skulle sova i den säng, vari han dött, och röra vid de saker, som varit hans.

Men när man ej har annan råd... Hon skrev med darrande hand en annons, som bagaren klistrade upp i sitt fönster, och fyra dagar därefter ringde en ung man på hos fru Villecroze.

— Jo, det var angående rummet — stammade han blygsamt.

Fru Villecroze frågade efter hans namn.

Han hette Pierre Serignan och läste till farmaceut. Han hade hittills bott på hotell, men det blev för dyrt.

— Vad vill ni ge för ett rum? frågade fru Villecroze.

— Ja, jag vet knappast — hundra a hundrafranc.

— Bor inte era föräldrar i Paris? frågade hon.

Nej, Pierre Serignans föräldrar hade dött, då han var en liten pojke. Han hade uppfostrats hos sina farföräldrar, och även de voro nu döda.

Det blev ett ögonblicks paus. Fru Villecroze började åter räkna.

— Hundra franc, sade hon till sist — skulle ni kunna betala det?

— Ja tack frun, om ni kunde lämna det till det priset, så skulle ni göra mig en stor tjänst.

— Men det är bara en liten svårighet. Jag har ej rätt att ha inneboende, så jag måste först ha världens samtycke.

— A, det får ni säkert, det får man överallt.

— Det hoppas jag också, sade fru Villecroze, men det är nog bäst, att ni kommer och får definitivt besked i slutet på veckan.

Mot all förväntan sade världen nej, och det var med sorg hjärtat, som den gamla damen måste säga den unge mannen det.

Forts. å sida 14.

Det går minnen på lur . . .

Det går minnen på lur kring mitt ensliga tjäll.

minnen från långt tillbaka, de tränga sig på mig i mörknad kväll

genom drömmar, i ensam vaka. Det suckar så tungt kring min hudas knut

det är något som längtar åter, det är tröstlösa toner i vindens tjuvlikt sjölar, som hemlöst gräter.

Det tassar därute med tunga fjät ur mörkret det hjälplöst klagar, det är, som om någon stackare grät ur sorg, genom tunga dagar.

Det är tungsamt att höra ur vind, som slår

hur ensamma själar lider, att ana smärtor ur öppna sår där skälvande hjärtan kvider. —

Någonstans i natt, fälls en ensam tår, någonstans en ensam ropar,

det blir skärande toner i vind, som slår,

ett skri — ifrån människohopar — — Från stiglösa slätter och ödehed

genom fredlösa år och dagar, från villfolk, som vandra på enslig led

kommer stormen, som hemlöst klagar.

Martin Täström.

Svenska statens verkliga inkomster.

Enligt en av riksräkenskapsverket upprättad sammanställning ha statens verkliga inkomster under okt. 1931 influtit med 57,294,000 kr., mot 62,342,000 kr., under samma månad 1930. Under budgetårets första månader ha motsvarande inkomster utgjort för nu löpande budget 189,817,000 kr., och för nästföregående budgetår 195,853,000.

MAN hör nu för tiden från många håll klagomål — ofta bittra sådana — över det sätt, på vilket vårt språk behandlas i tal och skrift, över alltmera tilltagande vårdslöshet och okunnighet på detta område, insmugglande av halvsmytt eller ofta osmytt långods från andra språk, ologiska konstruktioner, en allmän försimpling av ton och anda i stilen, icke minst genom upptagande av tarvliga gat- och slangord, mycket annat att förtiga.

Dessa klagomål äro — det måste medges — icke sällan ensidiga, enligt min mening stundom i sak obefogade, beroende på den klagandes brist på insikter i språkets väsen och lagar. För övrigt är det en gammal historia. Sådana klagomål förnimma vi redan under 1600-talet. Ett vackert exempel härpå äga vi i Georg Stiernhielms företal till hans 'Svea- och Götamåles fatabur', en av ädel patriotisk harm lågande och av varm känsla uppbluren, värdig och för den tiden synnerligen berättigad gensaga mot den

störtsjö av onödiga främmande ord, som då hotade att fördärva vårt modersmåls art och kynne. Han liknar där det svenska språket vid 'en allvarsam fru', som är klädd 'efter gamle dräkten' men som 'behänger sig här med ett och där med annat, sönderhackat, fransat, krusat, gullbrämrat, alla-modisk plagg' — ett föremål för löje och ömkan. Under 17—1800-taleten haglar det inte minst i bokanmälningar o. d. av anmärkningar mot dåligt språkbruk och särskilt mot en mängd nya ord, som uppkommit genom slarviga översättningar av utländska original, varvid dock är att märka, att en hel del av dessa för längesedan vunnit burskap i språket och stundom där t. o. m. med fog kunna betraktas som goda förvärv.

Men om vi också medge, att kritiken på detta område stundom är och varit mindre berättigad, så kan det å andra sidan ej förnekas, att mångt och mycket varit ett ord i rättan tid och nog haft en god verkan.

Svensk julkonsert över radio.

Bellmanskvartetten, tal och recitation.

En svensk radiokonsert kommer den 29 dennes att utsändas över CJGX radiostation Yorkton, Sask., från Winnipeg Grain Exchanges studio i Winnipeg.

Bland medverkande i det intressanta och underhållande julprogrammet märkas Bellmanskvartetten bestående av mr. och mrs. Arthur Anderson, mrs. Annie Rydberg och mr. Erik Söderberg. Vidare systrarna Nilson, som komma att ge ett par musiknummer och Oskar Erikson orkester, som bidrager med marscher, en samling valda svenska folkmelodier etc. Pianisten, mr. Syd Collier, kommer också att bidra med ett pianosolo av Petterson-Berger.

Som hallåman fungerar mr. Carl E. Rydberg, som också kommer att önska landmännen god jul och gott nytt år.

Vi ha all anledning antaga, att man kommer att hälsa detta meddelande med förtjusning, i all synnerhet som det såg ut som om julkonserten skulle torka in alldeles. En hel del förfrågningar ha också ingått och återigen har man tillfälle konstatera, hur populära dessa underhållningsprogram äro. Att samtidigt rikta ett tack till de medverkande så här i förväg, torde endast uppmuntra dem i deras strävanden, och så få vi hoppas att den stora kretsen av lyssnare icke heller glömma bort att låta programkommittén veta, hur konserten utfallit.

CJGX via Yorkton, Sask. Tisdagen den 29 dec., kl. 8.30 e. m. (Wpg-tid.)

Egen väg.

Av Kerstin Hed.

Värde, som livet har bäst och renast,

sällan en lysande stängel fått.

Mycket som glimmar, är slagg

allena.

Döm icke allt efter ytan blott!

Människor tala och tro och tycka —

följ blott samvetets röst!

Livets sorg eller livets lycka

bär du i eget bröst.

Gläds åt skörden på eget gärde,

synes den aldrig så ringa än!

Pröva dig själv och känn ditt värde!

Bygg ej på pris eller tadel, vän!

Människogunst är en köl, som vänder

redlös dit vinden yr.

Tag ditt öde i egna händer,

tro på din Gud — och styr.

Nobels fredspris till Amerika.

Stockholm, 10 dec. — Den norska Nobelkommittén har tilldelat årets fredspris till presidenten vid Columbia University i New York dr. Nicolas Murray Butler samt till Miss Jane Addams från Chicago.

Årets Nobelpris är det största hittills och belöper sig till 173,206 kronor.

Fredspristagarinnan Jane Addams har förklarat, att hennes andel oavkortat skall överlämnas till Kvinnornas Internationella Fredsrörelse.

Språkliga olater.

Av Professor Elof Hellquist.

störtsjö av onödiga främmande ord, som då hotade att fördärva vårt modersmåls art och kynne. Han liknar där det svenska språket vid 'en allvarsam fru', som är klädd 'efter gamle dräkten' men som 'behänger sig här med ett och där med annat, sönderhackat, fransat, krusat, gullbrämrat, alla-modisk plagg' — ett föremål för löje och ömkan. Under 17—1800-taleten haglar det inte minst i bokanmälningar o. d. av anmärkningar mot dåligt språkbruk och särskilt mot en mängd nya ord, som uppkommit genom slarviga översättningar av utländska original, varvid dock är att märka, att en hel del av dessa för längesedan vunnit burskap i språket och stundom där t. o. m. med fog kunna betraktas som goda förvärv.

Men om vi också medge, att kritiken på detta område stundom är och varit mindre berättigad, så kan det å andra sidan ej förnekas, att mångt och mycket varit ett ord i rättan tid och nog haft en god verkan.

Dessa språkriktighetsfrågor

ha emellertid under de senaste årtiondena blivit alldeles särskilt 'aktuella', som det plägar heta. Orsakerna äro flera. Det skrivs ju nu för tiden oerhört mycket mera än förr. Det är icke längre fråga om en 'bokflod' — man kan tala om en verklig översvämning, somliga skulle vilja säga 'syndafloed', av allehanda tryckalster, böcker och broschyrer, tidningar och tidskrifter.

Klart är emellertid, att för att alla dessa spalter skola kunna fyllas, en mängd personer måste släppas fram, som icke äro skrivkunniga i egentligaste mening. Mycket slagg — även rent språkligt sett — följer med i strömmen. Och härtill kommer, att allting nu för tiden skall gå med snälltägsfart. Tiden blir för knapp för eftertanke och filning. Vad tidningsmännen beträffar, måste man väl i betraktande av den bradiska, under vilken de arbeta, narast undra över deras förmåga att mången gång forma sina tankar så väl, som verkligen sker. De flesta av oss

Forts. å sida 12.

Tecknet på dörren.

Novell av A. Jean.

M:me Nizon for upp i sängen och skakade sin sovande make vid axlarna.

— Charles! Charles! Där är någon på dörren

M. Nizon sludrade sömndrucket:

— Vad nu då? Vad är det du säger?

— Men så vakna då — där är någon på dörren — jag hörde tydligt hur det skrapade.

De lyssnade andlöst i mörkret.

— Jag hörde ingenting, sade Mr. Nizon.

— Just nu hörs det ingenting, men jag är säker på att det var någon där för knappt en minut sedan.

— Skall jag tända?

Knappen vreds om, och det äkta paret bländades ett ögonblick av det plötsliga ljuset.

— Jag tror det är den där luffaren, som var här i eftermiddags, sade M:me Nizon.

Hennes anletsdrag fingo ett spänt uttryck, svetten pärlade fram över pannan, allt under det hon erinrade sig det bronsfärgade ansiktet hos mannen, som på eftermiddagen utan vidare stigit in i köket.

Då hon fick syn på honom hade hon med ett förfärat skrirusat upp från stolen där hon satt, men vagabonden hade genast lugnat henne:

— Var inte rädd, madame. Jag vill er inget illa.

Hon hade darrande sett honom träda närmare, ensam i huset som hon var.

— Vad är det ni önskar?

— Sedan i går morse har jag inte ätit en bit. Skulle ni inte vilja ge mig lite mat.

Hon hade givit honom en hård brödkant och ett par slantar, bara för att bli honom kvitt. Och för att förekomma alla tacksamhetsbetygelser hade hon sagt: —

— Så — nu kan ni ger er i väg — här finns ingenting mer att få.

Han hade åter troppat av sedan han dessförinnan sett sig omkring ett slag, som om han sökt göra en rekognoscering.

— Jag skall göra en rundtur genom huset, sade Mr. Nizon.

Då hans fru inte hyste önskan att ensam bli kvar i sängkammaren, sade hon: — Jag följer med dig.

De klädde sig skyndsamt. Händerna darrade. Men de funno huset allifrån vind till källare i bästa ordning. Ur ett värgskåp i köket tog man en ficklampan.

— Låt oss syna lite därutöver också, sade han.

Det hade blåst upp till storm och vinden virvlade upp små dammoln över vägen.

— Vad är det?

Mr. Nizon lät skenet från ficklampan vila på en viss fläck av dörren. M:me Nizon smög sig tätt intill sin make.

— Var det inte det jag sa, att den där luffaren skulle komma tillbaka, triumferade hon.

Forts. å sida 3.